

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Globalisaatio
kiihtyy

Tekniikka
kehittyy

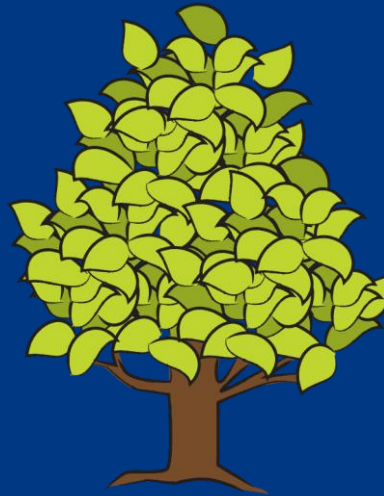
Työelämä
pirstaloituu

Ikärakenne
muuttuu

Yksilöllisyys
vahvistuu

Vastuumme
tulevaisuu-
desta

ELO ja nuorisotakuu Etelä-Savossa

Tuija Toivakainen 7.4.2016, ISO ELO MLI:ssä

Elinikäisen oppimisen tavoitteet 2014 – 2016 Etelä-Savossa

(tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut)
<https://peda.net/hankkeet/eejn>
Facebook: Nuorisotakuu Etelä-Savo

Tavoitteet

Oppimisen ja ohjauksen yhteiset järjestelyt

Läpinäkyvyys

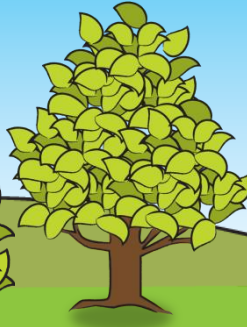
Helpot palvelut

Oppimisen kannustavat vaihtoehdot

Toimiva verkostoyhteistyö

Onnistun

Visio: Opin Oivallan

Yhdessä

Yrittäen

Globalisaatio kiihtyy

Tekniikka kehittyy

Työelämä pirstaloituu

Ikärakenne muuttuu

Vastuamme tulevaisuudesta

Yksilöllisyys vahvistuu

Etelä-Savon elinikäisen oppimisen kehitystehtävät

- Tekee strategiaa
- Kehittää ja arvioi
- Yhteensovittaa
- Avaa yhteistyötä
- Verkostoituu

Elinikäisen oppimisen kansainväliset ja kansalliset painotukset

- Ohjausta tasapuolisesti
- Urasuunnittelun taidot
- Ohjausosaaminen
- Laatujärjestelmä
- Koordinointi

Arvot: luottamus, kunnioitus, tasa-arvo, joustavuus, sivistys

Nuorisotakuun tavoitteet 2014 – 2016 Etelä-Savossa

<https://peda.net/hankkeet/eejn>

Facebook: Nuorisotakuu Etelä-Savo

Tavoitteet

Nuorisotakuun yhteiset järjestelyt ja palvelut

Kuntien toiminta

Osallistuvat nuoret ja kolmas sektori

Kannustava oppiminen

Avoimet väylät

Onnistun

Visio: Opin Oivallan

Yrittäen
Yhdessä

Globalisaatio kiihtyy

Tekniikka kehittyy

Työelämä pirstaloituu

Ikärakenne muuttuu

Vastuamme tulevaisuudesta

Yksilöllisyys vahvistuu

Oppiminen tapahtuu käytännön kautta.

Jokainen voisi kokea olevansa oman elämänsä tekijä.

Löytäisi oman paikkansa maailmassa, ja se paikka tuntuisi omalta.

Nuoret olisivat itse mukana niitä järjestämässä!

Tietää osaavansa!

Nuorisotakuun kansalliset tavoitteet alle 30-vuotiaalle

- Itsenäinen elämä
- Mahdollisuus työhön tai koulutukseen
- Ammattitaito ja työllistyminen

Nuorisotakuun tehtävät Etelä-Savossa

- Vastaa strategiasta
- Hyödyntää nuorten ryhmiä
- Verkostoituu

Arvot: luottamus, kunnioitus, tasa-arvo, joustavuus, sivistys

Sisältö

- **Mitä tarkoittaa ELO? s. 5**
- **ISO ELO:n tehtävät 2016 s. 6**
- **Ehdotukset kokoontumisajoiksi 2016 s. 7**
- **ELO-ryhmät, verkostot ja -toimintaa s. 8**
- **Nuorisotakuu hallitusohjelman kärkihankkeena s. 14**
- **Etelä-Savon nuorisotakuun tehtäviä 2016 s. 15**
- **Elinikäisen oppimisen ja ohjauksen yhteistyöryhmä (ISO ELO) s. 16**
- **Elinikäisen oppimisen ja ohjauksen yhteistyöryhmälle (ISO ELO) kysely s. 18**
- **Elinikäisen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden (ELO) verkosto s. 19**
- **Etelä-Savon nuorten ohjaus- ja palveluverkostoista ja ohjauspalveluiden tilanteesta 2015 – 2016 s. 20**
- **Etelä-Savon Ohjaamojen tulevaisuuspainotuksia s. 22**
- **Suuntaviivoja tulevaisuuteen s. 26**
- **Yhteystiedot s. 28**

Mitä tarkoittaa ELO?

- Voi määrittää tarkoittavan elinikäistä oppimista ja ohjausta kuten Etelä-Savossa tai vain elinikäistä ohjausta
- ELO-ryhmä on elinikäisen ohjauksen (ELO) monialainen yhteistyöryhmä ELY-keskusalueella, ja kullakin ELY-keskusalueella toimii ELO-ryhmä elinikäisen ohjauksen alueellista kehittämistä ja koordinoitua varten
- Elinikäiseen oppimiseen liittyvällä elinikäisellä ohjauksella tarkoitetaan toimia, jotka auttavat kansalaisia eri elämänvaiheissa
 - tunnistamaan kykynsä, osaamisensa ja kiinnostuksensa
 - tekemään tarkoituksenmukaisia koulutuksellisia ja työuraan liittyviä päätöksiä
 - hallitsemaan yksilöllisiä polkujaan opiskelussa, työssä ja muussa toiminnassa (EU:n ministerineuvoston päätöslauselma 27.5.2004).
- <http://www.elo-opas.fi/elo-sanastoa/>

ISO ELOn tehtävät 2016

- ISO ELO eli **Etelä-Savon elinikäisen oppimisen ja ohjauksen yhteistyöryhmä**
- Organisoituu pienemmäksi ryhmäksi (vrt. 2013 -) ja muovaa työtapoja ja toimii ikään kuin yrityksen hallituksena
- 1. Uudistaa verkostojen kanssa ELOn ja nuorisotakuun tavoitteet maakuntaan eli strategian vuosiksi 2017 – 2020
- 2. Suuntaa Ohjaamo-toimintaa ja ohjauspalveluiden arviointia
- 3. Jäsentää suuntaviivat ohjauksen yhteisiin järjestelyihin

Ehdotukset kokoontumisajoina 2016

- Huhtikuussa to 7.4. klo 9 – 11 Mikkelissä
- Toukokuussa ti 10.5. klo 13 – 15 Juvalla
- Elokuussa ti 16.8. klo 10 – 12 Pieksämäellä
- Marraskuussa ti 1.11. klo 12 – 14 Savonlinnassa

- Mahdollisuus myös joko Microsoftin Officen Skype-Lync-yhteydellä tai valtionhallinnon (ELY, TE-toimisto) Soneran videokokouksena

ELO-ryhmät, verkostot ja -toimintaa

- Kaikissa maakunnissa ELO-ryhmä tai -verkosto, jota johtaa ja koordinoi ELY
- ELO-toimintaa paitsi normaali vakiintunut toiminta esim. oppilaitoksissa, eri viranomaisissa, yrityksissä, järjestöissä, niin myös näiden yhdessä tekemisessä, mikä voi näkyä esim. Ohjaamo-tyyppisenä palveluna
- ELO-työ on osa ELYjen tulossopimuksen mukaista työtä ja samalla maakunnan strategisten linjausten mukaista

ELO-ryhmät, verkostot ja -toimintaa

- Nuorisotakuu käsitetään nykyisin paljolti osaksi ELO-toimintaa – eri ministeriöiden työtä yhdessä (esim. OKM, TEM, STM, VM).
- ELO-toiminnan tavoitteena (ks. <http://www.elo-opas.fi/>) on eri sektoreiden ja erilaisilla toimialoilla toimivien asiantuntijoiden toimintaa yhteisten päämäärien saavuttamiseksi. Työ edellyttää yhdessä määriteltyjä tavoitteita, konkreettisia toimintatapoja sekä luottamusta ja valtuutusta.
- Hyvä ohjaus lähtee ihmisen arkikokemuksista ja korostaa asiakkaan vastuullisuutta elämänsä määrittelijänä. Ohjaus on kokonaisvaltaista, tunteet huomioon ottavaa, voimavarojen, arvojen ja oletusten tunnistamista. Osuvasta ohjauksesta oikeaan aikaan on hyötyä yksilöille, organisaatioille ja koko yhteiskunnalle.

ELO-ryhmät, verkostot ja -toimintaa

- ELO-ryhmät ovat monialaisia yhteistyöfoorumeja, joiden tehtävänä on kehittää laadukasta elinikäistä ohjausta koordinoimalla ja kehittämällä asiakkaille tarjottavien palvelujen kokonaisuutta. Verkostomaisella ELO-toiminnalla edistetään ensisijaisesti nuorten ja aikuisten ohjauspalvelujen laatua. Työtä tehdään valtakunnallisten linjausten mukaisesti. (Ks. <http://www.elo-opas.fi/>.)

ELO-ryhmät, verkostot ja -toimintaa

ELO- ja nuorisotakuutavoitteisiin päästään yhdessä esim. seuraavin keinoin

- Tekemällä strategisia valintoja
- Sopimalla yhteisistä ohjauksen ym. käytännön järjestelyistä kirjallisesti ja tekemällä yhteisiä budjetteja ym.
- Tekemällä näkyväksi yhteistä työtä esim. palveluja kuvaamalla (nuoret nuorille):
<http://www.innostin.fi/nuorenkaupunki/>
- Tiivistämällä verkostoja ja avaamalla niitä näkyviksi (ks. esim. <https://peda.net/hankkeet/eejn/sest>)

ELO-ryhmät, verkostot ja -toimintaa

ELO- ja nuorisotakuutavoitteisiin päästään yhdessä esim. seuraavin keinoin

- Kannustamalla omaa lähipiiriä ja esim. nuoria
- Tekemällä palvelut kaikenikäisille helpoksi saada ja saavuttaa
- Ottamalla mukaan palvelujen kehittämisessä eri vaiheisiin esim. lapset ja nuoret, asiakkaat
- Hakemalla yhdessä avoimin mielin erilaisia vaihtoehtoja
- Pitämällä yllä uskoa tulevaisuuteen ja auttamalla

ELO-ryhmät, verkostot ja -toimintaa

ELO- ja nuorisotakuutavoitteisiin päästään yhdessä esim. seuraavin keinoin

- Tekemällä yhteisiä kokeiluja, esim. Oma robotti!
 - http://www.ely-keskus.fi/web/ely/uutiset-2015/-/asset_publisher/6pelev7oOOiP/content/oma-robotti-kannusti-oppilaita-ja-opettajia-robotiikkaan-ja-ohjelmointiin-etela-savon-ely-keskus-?redirect=http%3A%2F%2Fwww.ely-keskus.fi%2Fweb%2Fely%2Fuutiset-2015%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_6pelev7oOOiP%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-8%26p_p_col_pos%3D1%26p_p_col_count%3D2#.VjotoaE8KUK
- Hankkeistamalla asioita, esim. Ohjaamot: <https://peda.net/hankeet/eein/ohjaamot>
- Vaikuttamalla päättäjiin ja verkostoihin
- Tekemällä oma ja yhteinen työ hyvin yhteisten tavoitteiden kannalta
- Näyttämällä itse esimerkkiä ja innostusta siitä, että yhdessä saadaan aikaan uudistumista ja parempaa!

Nuorisotakuu hallitusohjelman kärkihankkeena

- Nuorisotakuun tavoitteena on tukea nuorten elämänhallintaa, opintopolkujen rakentumista ja työllistymistä. Lisäksi syvennetään yhteistyötä nuorten tukemisessa ja kootaan hyvät toimintatavat hyödynnettäväksi valtakunnallisesti.
- Nuorisotakuuseen tulossa ministeriöiden yhteiset painotukset ja sisällöt, jotka jatkavat ed. hallituskauden työtä, olennaista mm. seuraavat: vastuu tukea tarvitsevasta yhdellä taholla, Ohjaamo-toiminta, joustavan perusopetuksen toimintaa lisätään, lasten sekä nuorten ja perheiden sote-palveluista ehjä kokonaisuus, opiskelu- ja kouluterveydenhuoltoon uudistuksia tukemaan nuoren elämäntilanteita, vahvistetaan nuorten työnetsijätoimintaa sekä palkkatukea ja Sanssi-korttia
- **Mikä on Ohjaamo?** Video: <https://www.youtube.com/watch?v=idScXv7Xbxw>

Etelä-Savon nuorisotakuun tehtäviä 2016

- Ohjaa yhteisten nuorten palveluiden kokonaisuuden järjestelyitä (Ohjaamo) Etelä-Savossa monihallinnollisesti, -alaisesti ja -ammattillisesti
- Suuntaa nuorisotakuun strategisia valintoja ja arviointia
- Ottaa nuoret mukaan yhteisten järjestelyiden suunnitteluun, toteutukseen, arviointiin ja kehittämiseen esim. Ohjaamotoiminnan kautta
- Verkostoituu muiden Ohjaamojen, valtakunnallisen Kohtaamon ja yhteisten nuorisotakuun järjestelyiden kanssa Suomessa ja kansainvälisesti
- Tekee yhteistyötä esim. kuntien nuorten ohjaus- ja palveluverkostojen, TE-toimiston nuorten palveluverkostojen sekä elinikäisen oppimisen ja ohjauksen verkostojen kanssa

Elinikäisen oppimisen ja ohjauksen yhteistyöryhmä (ISO ELO)

Etelä-Savon ELY on asettanut Etelä-Savon elinikäisen oppimisen ja ohjauksen yhteistyöryhmän ajaksi 1.7.2013 – 31.12.2016 (Etelä-Savon **ISO ELO**) ja pyytänyt nimeämään jäsenet ja varajäsenet. Yhteistyöryhmän **tehtävänä** on

- toimia vuosina 2013 – 2014 laadittavan elinikäisen oppimisen ja ohjauksen strategian ja toimintaohjelman johtoryhmänä sekä tukea ja edistää elinikäisen oppimisen ja ohjauksen strategiaa ja toimeenpanoa Etelä-Savossa.
- seurata, arvioida ja kehittää maakunnallista elinikäistä oppimista ja ohjausta.

Elinikäisen oppimisen ja ohjauksen yhteistyöryhmä (ISO ELO)

- edistää ohjauspalvelujen yhteensovittamista, yhteisiä menettelytapoja ja vaikuttavuutta tavoitteena palvelujen riittävyys, laadukkuus ja saavutettavuus.
- toimia keskustelun avaajana ja laajana moniammatillisen ja -alaisen yhteistyön paikkana hyödyntäen olemassa olevia verkostoja ja yhteistyötä.
- verkostoitua elinikäisen oppimisen ja ohjauksen sekä nuorisotakuun asioissa ja toimia yhteistyötahona valtakunnalliseen elinikäisen ohjauksen yhteistyöryhmään (ks. http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/artikkelit/Elinikaisen_ohjauksen_strategia/).

Elinikäisen oppimisen ja ohjauksen yhteistyöryhmälle (ISO ELO) kysely

- Jäsenille ja varajäsenille 13.10.2015
- Kysely siitä, miten ELO-toimintaa kannattaisi jatkaa ja muuttaa ja minkälaisena kokoonpanona
- Vastauksia tuli 26.10.2015 mennessä 8
 - 6 halusi jatkaa, 2 siirtää tehtävää muille muuttuneiden työtehtävien takia
 - Toiveena pienryhmätyöskentelyä, aikuiskoulutusasioiden esiin tuomista, sähköistä osallistumista, lyhyitä kokousaikoja, ryhmän kooksi alle 20, verkostossa yrityksille viestittämistä, palvelukonseptien avaamista ja ELO-palvelutarjonnan tekemistä, hyvien käytäntöjen levittämistä

Elinikäisen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden (ELO) verkosto

- Elinikäisen tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden (**ELO**) työryhmän 13.3.2012 kutsun mukaan tavoitteena on nivoa maakunnan eri toimijat yhteen toteuttamaan elinikäisen ohjauksen strategisia tavoitteita (OKM 2011:15), jotka on määritelty OKM:n raportissa seuraavasti:
 - Ohjauspalveluita on tasapuolisesti saatavissa ja ne vastaavat asiakkaiden tarpeita.
 - Yksilölliset uranhallintataidot vahvistuvat.
 - Ohjaustyötä tekevillä on tehtävien edellyttämä osaaminen.
 - Ohjauksen laatujärjestelmiä kehitetään.
 - Ohjaus toimii koordinoituna kokonaisuutena.
- Ryhmä toimii verkostona ilman nimettyjä jäseniä, ELYssä sähköpostiosoitteet

Etelä-Savon nuorten ohjaus- ja palveluverkostoista ja ohjauspalveluiden tilanteesta 2015 - 2016

- Vertaa *Katja Komonen 2015: Nuorten ohjaus- ja palveluverkostojen sekä ohjauspalveluiden nykytila ja kehittämistarpeet Etelä-Savossa 2015* sekä *Paul Jääskeläinen, Antti Väisänen ja Sonja Miettinen 2016: Ohjaamo-toiminnan alkutilanneselvitys Etelä-Savossa*
- **Muutoksia ja edistymistä**
 - Ohjaamoja 3 < 2, Intola uusin, Pientare ja Olkkari, sopimus pohjainen yhteinen työ +
 - Ohjaamo-tyyppistä toimintaa lähdetty tunnustelemaan pienemmissä 7 kunnassa, myös kaikenikäisille
 - Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmien sekä kunnan strategisten tavoitteiden kautta seuranta ja arviointi vielä aluillaan

Etelä-Savon nuorten ohjaus- ja palveluverkostoista ja ohjauspalveluiden tilanteesta 2015 - 2016

■ Muutoksia ja edistymistä

- Palveluiden epätasa-arvoinen saatavuus ja saavutettavuus on edelleen näkyvässä erityisesti putoamisvaarassa olevien nuorten palveluissa
- Nuorten ohjaus- ja palveluverkostoissa on muutoksia: TE-toimistosta nimetyt jäsenet mukana kaikissa kunnissa, verkostojen tavoitteissa ja työskentelytavoissa sekä kokoonpanoissa tehty joitakin muutoksia, haetaan tavoitteellista työtapaa
- Tahtotila on edelleen vahva ja parantunutkin edistää lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia palveluja kehittämällä, ks. verkostokarttaa <https://peda.net/hankkeet/eejn/sest>

Etelä-Savon Ohjaamojen tulevaisuuspainotuksia

Ohjaamo-toimijoiden tapaamisista saatuja painotuksia vuosiksi 2016 – 2020

- Sopimukseen perustuva toiminta ja suunnittelu tulevaan
- Nuoret mukaan Ohjaamojen suunnitteluun, toteutukseen arviointiin ja kehittämiseen – nuori ja kaikenikäiset!
- Ohjaamo-toiminnan levitys kaikkiin kuntiin ja **vakiinnutus**
- Ohjaamo-toiminnan vaikutusten ja vaikuttavuuden arviointi ja sen mukaan euroistaminen

Etelä-Savon Ohjaamojen tulevaisuuspainotuksia

- Toiminnan tekeminen läpinäkyväksi
- Yhdessä jakaminen (esim. Etelä-Savon Ohjaamo-toimijat Facebookissa ja Ohjaamo-sivusto Peda.netissä)
- Nuorten ns. ohjausryhmäverkosto
- Eri kuntien ja alueiden moninaisuuden mukaan yhteisiä järjestelyjä kehittämällä
- Ohjaamo-verkosto tapaa säännöllisesti, vetovastuu vaihtelee ja osaamista vahvistetaan yhteisin koulutuksin, tilaisuuksin jne.

Etelä-Savon Ohjaamojen tulevaisuuspainotuksia

- Tekemisen meininki myönteisellä ilmeellä!
- Tiivis yhteistyö Kohtaamon, muiden maakuntien, ELOjen, nuorisotakuutoimien jne. kanssa
- Kokemusten jakaminen, vaihto
- Yhteiset tavat arvioida aikaansaamista usean syvyisesti
- Yhteisen palvelun ja paikallisen erityislaatuisuuden sopiminen valtakunnallisesti ja alueellisesti

Etelä-Savon Ohjaamojen tulevaisuuspainotuksia

- Vaikuttaminen poliittiseen päätöksentekoon, yleiseen mielipiteeseen, organisaatioon sekä nuorten ja kaikenikäisten palvelujen kannalta heidän itsensä vaikutusmahdollisuuksiin > sitoutuminen
- Laadukas tekeminen ja ohjauskäytännöt
- Kansainväliset yhteydet ja vertailut sekä niistä oppiminen
- Viestinnän sisältyminen kaikkeen toimintaan myönteisenä osana

Suuntaviivoja tulevaisuuteen

- Ollaanko valmiita tekemään yhteiset tavoitteet oppimiseen, ohjaukseen ja nuorisotakuuseen? Mistä silloin oikeastaan puhutaan? Jatketaanko tavoitekuvan esitystapaa A4? Entä sopimus pohjainen yhteinen työ muutenkin kuin Ohjaamoissa?
- Ymmärrämmekö riittävän pitkälle tulevaisuuteen? Digitaaliset palvelut ja ajattelun muutos?
- Nuorten Ohjaamo? Kuntien työllistymispalvelu? Kaikenikäisten Ohjaamo? Yhteinen X?
- Kuinka toimitaan huokoisista silloista kohti yhteistä strategista budjettia?

Suuntaviivoja tulevaisuuteen

- Kuinka hyvin saamme kolme tasoa (poliittinen päätöksenteko, organisaatio, yksilö tai kansalainen) mukaan suunnitteluun, toteutukseen, arviointiin ja jatkokehittämiseen?
- Esimerkiksi maahanmuuttajat, tasaveroisuus, saatavuus ja saavutettavuus?
- Enemmän yhteistä kuin enemmän uusia puroja?

Lisätietoja

- *Tuija Toivakainen*
- Puh. +358 295 024 220, vaihde +358 295 024 000
- Sähköp. tuija.toivakainen@ely-keskus.fi tai nuorisotakuu.etela-savo@ely-keskus.fi
Johtava asiantuntija
- Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
 - <https://twitter.com/EtelaSavonELY>
 - www.ely-keskus.fi/etela-savo
 - Nuorisotakuu Facebookissa: <https://www.facebook.com/nuorisotakuues>
 - Nuorisotakuu ja elinikäinen oppiminen: <https://peda.net/hankkeet/eejn>
 - Kirjaamon sähköp. kirjaamo.etela-savo@ely-keskus.fi
 - Käyntios. Jääkärintie 14, Mikkeli
 - Postios. PL 164, 50101 Mikkeli

nuorisotakuu